

OSTİM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
İŞLETME BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ

BUS 305 Problem Çözme Teknikleri							
Ders Adı	Ders Kodu	Dönem	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Kredi	AKTS
Problem Çözme Teknikleri	BUS 305	5	4	3	1	3	5

Eğitim Dili	Türkçe
Ders Durumu	Zorunlu
Ders Seviyesi	Lisans
Dersin Öğrenme ve Öğretme Teknikleri	Anlatım, Soru-Cevap, Problem Çözme, Takım Çalışması, Rapor Yazma

Dersin Amacı
Ders kapsamında öğrencilerin iş yaşamında karşılaşılabilecekleri problemleri çözmek için kullanabilecekleri yöntemler anlatılacaktır. Vaka çalışmaları ve çeşitli iş durumlarından örnekler aracılığıyla çeşitli yönetim zorluklarının üstesinden gelmek için nasıl uygulanabileceklerini gösteren çok çeşitli problem çözme teorilerini ve metodolojilerini kapsamaktadır. Ders; 1- yaratıcılığın önündeki engelleri aşma konusunda tavsiye, 2- yanal düşünme, morfolojik analiz, sinektik ve grup problem çözme dâhil olmak üzere temel teknikler ve 3- yaratıcı düşünceyi teşvik etmek için bilgisayar kullanımı konularını içermektedir.

Öğrenim Çıktıları
Bu dersten başarılı olan öğrencilerin; 1. Yaratıcı düşünme ve problem çözme yaklaşımlarını ve tekniklerini bağlamsallaştırma ve eleştirel olarak yansıtmaya becerisini göstermeleri ve bunları çeşitli farklı problemlere ve yaratıcı düşünmeyi gerektiren konulara başarıyla uygulamaları, 2. Kendi öğrenme gelişimi ve akademik bütünlüğü için sorumluluk almaları, 3. Zaman ve kaynaklarını bağımsız bir öğrenci olarak yönetmeleri, 4. Fikir üretme ilkeleriyle birlikte yaratıcılık (teori ve uygulama) konusunda geniş ama oldukça gelişmiş bir anlayışa ilişkin bilgi ve anlayış göstermeleri beklenmektedir.

Ders Taslağı
Bu ders, "kutunun dışında düşünebilen" ve yeni düşünceyi pratik, "gerçek dünyaya ait" iş zorluklarına uygulayabilen bireylere ve ekiplere duyulan ihtiyacı ele almaktadır. Amacı, yaratıcı düşünme ve problem çözme yeteneklerini teşvik etmek ve geliştirmektir. Dersin ilk bölümünde yaratıcılığın tanımı ve yaratıcı bireylerin özellikleri ele alınmaktadır. Ardından, insan yaratıcılığını neyin engellediği ve bu engellerden nasıl kaçınılacağı veya bu engellerin nasıl aşılabacağı irdelenmektedir. "Yanal düşünme" terimi ve orijinal düşünmeyi gerektiren konulara değinmek için yanal düşünmeyi kullanma prosedürleri tanıtılacaktır. Sorunları yeniden yorumlamak, çözümler bulmak ve fikir üretmek için "araçlar" olarak kullanmak amacıyla, öğrencilere bir dizi yaratıcı problem çözme yaklaşımları ve metodolojileri tanıtılacaktır. Öğrencilerin kavram ve fikir geliştirmek için bu yaratıcı araçları yeniden uygulamayı teşvik etme yeteneği, alıştırmalar ve görev simülasyonlarının bir sonucu olarak artacaktır.

Haftalık Konular ve İlgili Hazırlık Çalışmaları		
Hafta	Konu	Hazırlık Çalışmaları
1	Yaratıcılık ve İş Hayatındaki Önemi	• Değişen zamanlar • Yaratıcılığın bazı tanımları • Buluş ve yaratıcılık • İş hayatında yaratıcılığa verilen önem • Yönetimde yaratıcı düşünme nasıl kullanılabilir? • Yaratıcı düşünmeye en çok ihtiyaç duyulan koşullar • Paradigma kayması
2-3	Yaratıcı blokajların ve "zihniyetlerin" üstesinden nasıl gelinir?	• Değişime hazır olma ihtiyacı • Zihniyet • Zihniyetin bizi engellemesi • Bireyin yaratıcılığının önündeki diğer engeller • Bireyin yaratıcılığının önündeki engellerle başa çıkmak • Birinin düşüncelerinde engel olup olmadığını teşhis etme • Teknikler engellerin üstesinden gelmeye nasıl yardımcı olur? • Kurumsal yaratıcı düşüncenin önündeki engeller ve bunlarla başa çıkma yolları • Yaratıcı organizasyonların unsurları ve koşulları
4	Yaratıcılık teorileri ve yaratıcı problem çözme süreci	• Yaratıcı düşünce • Yaratıcılığın yatırım teorisi • Bir bilgi işlemcisi olarak beyin • Yakınsak ve ıraksak düşünme • Yaratıcı düşünmenin koşulları • Yaratıcılığın kökeni • Bilişsel yaratıcılık teorisi • Nasıl fikir ediniz: dizin metaforu • Problem çözme mekanizmaları • Analogik muhakeme
5	Problem Çözme ve Doğaçlama	• Problem çözme • Modeller • Problem çözme süreci • Problem çözme süreci ve yaratıcı süreç • Kompozisyonel ve doğaçlama yaratıcılık • Resmi problem çözme yaklaşımlarında bazı sınırlamalar
6	İnsanların fikir yürütme yeteneğini etkileyen faktörler	• İnsanların fikir edinmesine ne yardımcı olur? • Teknikler • Yaratıcı bir kişinin nitelikleri • Düşünme stili & Kişilik & Öğrenme stili & Ruh hali veya duygular • Gruplardaki sorunlar • Tekniklerin aralığı ve farklı problem türlerini çözmek için uygunlukları

7	Objektif bulma, gerçek bulma ve problem bulma/tanımlama	• Amaç bulma • Gerçek bulma ve problem tanımlama/yeniden tanımlama • Boyutlu analiz • Yeniden tanımlama yaklaşımları: merdivenleme • Yeniden tanımlama yaklaşımları: hedef yönelimi • Yeniden tanımlama yaklaşımları: sınır incelemesi • Yeniden tanımlama yaklaşımları: ilerici soyutlamalar. • Yeniden tanımlama yaklaşımları: "neden" yöntemi • Analitik teknikler: ayrıştırılabilir matrisler • Analitik teknikler: neden-sonuç diyagramları
8	ARA SINAV	
9	Beyin fırtınası ve çeşitleri	• Klasik beyin fırtınası & Beyin fırtınası süreci • En çılgın fikir varyantı • Dur-kalk beyin fırtınası ve Sıralı beyin fırtınası • Gordon–Küçük varyasyon • Tetikleme yöntemi • Beyin fırtınası ile ilgili sorunlar • Akıldan yazmak • Beyin Çizgisi
10	Yanal düşünme ve ilişkili yöntemler	• Farkındalık ve Varsayımlar • Alternatifler ve Kısırtıcı yöntemler • Metaforik düşünme • Analoji • Süreksizlik ilkesi • Altı Düşünme Şapkası
11	Sinektik	• Sinektik • Dinamik oturumları yürütmek • Sinektik iş başında
12	Paradigma kırma teknikleri	• Düşünce için ağırlıklar • Paradigma kırma teknikleri • Yıkıcı teknoloji
13	Çeşitli fikir oluşturma teknikleri	• Öneri kutuları, sergiler ve yarışmalar • Klişeler, atasözleri ve özdeyişler • Hikâye çizimi ve Senaryo yazımı • Senaryo hayal kurma ve Biyonikler • Serbest çağrışım ve İki kelime • Hikâye yazma ve Zihin haritası • TRIZ & Vizyon kurma
14	Değerlendirme ve Uygulama Fikirleri	• Sıralama ve Değerlendirme yöntemleri • Seçim süreci • Niteliksel değerlendirme: tersine beyin fırtınası • Mali ve matematiksel değerlendirme • Ödeme tabloları ve Karar ağaçları ve Egzersiz seçimi • Fikirler kolayca uygulanmaz • Değişime direncin kaynakları & Değişime direncin üstesinden gelmede iletişimin rolü • Fikirleri uygulamaya koymak • Değişime karşı direncin azaltılması ve Değişim için İklim

15	Bilgisayar destekli yaratıcı problem çözme	- Gelişimin tarihi - Bilgisayar programlarında yaratıcı problem çözmeye yönelik yapılandırılmış yaklaşım - Bilgisayar destekli uyaran türleri - Geleneksel yazılım
16	FİNAL SINAVI	

Ders Kitap(lar)ı/Kaynaklar/Materyaller:	
Ders kitabı:	Proctor, T. (2018). Creative problem solving for managers: developing skills for decision making and innovation. Routledge.
Diğer kaynaklar:	Cottrell, S. (2023). Critical thinking skills: Effective analysis, argument and reflection. Bloomsbury Publishing. Butterworth, J., & Thwaites, G. (2013). Thinking skills: Critical thinking and problem solving. Cambridge University Press.

Değerlendirme		
Çalışmaları	Adet	Katkı payı (%)
Katılım		
Lab		
Sınıfa katılım ve performans	1	10
Saha Çalışması		
Kursa Özel Staj (varsa)		
Quizzes / Studio / Critical		
Ödev	4	10
Sunum		
Proje		
Rapor		
Seminer		
Ara Sınav/Ara Sınav Jürisi	1	30
Genel Sınav / Final Jürisi	1	50
Toplam		100
Yarıyıl Başarı Notu Katkısı Çalışmaları		50
Başarı Notu Dönem Sonu Katkısı		50
Toplam		100

AKTS / İş Yüğü Tablosu			
Faaliyetleri	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders saatleri (Sınav haftası dâhil): 16 x toplam ders saati)	16	3	48
Laboratuvar			
Uygulama			
Kursa Özel Staj (varsa)			
Saha Çalışması			
Ders Dışı Çalışma Süresi	16	3	48
Sunum / Seminer Hazırlama			
Proje			
Rapor			
Ödev	4	4	16
Sınavlar / Stüdyo İncelemesi			
Ara Sınavlara Hazırlık Süresi / Ara Sınav Jürisi	1	4	4
Final Sınavına Hazırlık Süresi / Genel Jüri	1	4	4
Toplam İş Yüğü/25 saat	(120/25 = 4.8)		
AKTS	5		

Dersin Öğrenme Kazanımlarına Katkı Düzeyi						
No	Öğrenme Kazanımları	Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
ÖK1	Yaratıcı düşünme ve problem çözme yaklaşımlarını ve tekniklerini bağlamsallaştırma ve eleştirel olarak yansıtma becerisini göstermeleri ve bunları çeşitli farklı problemlere ve yaratıcı düşünmeyi gerektiren konulara başarıyla uygulamaları					X
ÖK2	Kendi öğrenme gelişimi ve akademik bütünlüğü için sorumluluk almaları					X
ÖK3	Zaman ve kaynaklarını bağımsız bir öğrenci olarak yönetmeleri					X
ÖK4	Fikir üretme ilkeleriyle birlikte yaratıcılık (teori ve uygulama) konusunda geniş ama oldukça gelişmiş bir anlayışa ilişkin bilgi ve anlayış göstermeleri					X

Ders Öğrenme Kazanımları ile Program Yetkinlikleri Arasındaki İlişki (İşletme Bölümü)						
No	Program Yetkinlikleri	Öğrenme Kazanımları				Toplam Etki (1-5)
		ÖK1	ÖK2	ÖK3	ÖK4	
1	İşletme bilimi ve temel işletme faaliyetleri ile ilgili temel kavramları ve uygulamaya dönük bilgileri bilir.	x	x	x	x	4
2	İşletme alanındaki fikir ve kavramlar ile küresel ve yerel sorunları değerlendirir, yönetim bilgi ve uygulamalarını bilimsel ilkeler doğrultusunda nitel ve nicel uygun yöntemlerle inceler, analiz eder, verileri yorumlar, sentezler ve işletme sorunlarına çözümler üretir.	x	x	x	x	4
3	Öngörülemeyen karmaşık işletme problemlerini çözmede disiplinler arası bir takımın üyesi olarak sorumluluk alır, farklı fonksiyon ve disiplinlerdeki takımlarda etkin bir şekilde çalışabilme becerisi gösterir, proje faaliyetlerini etkin olarak yürütür.	x	x	x	x	4
4	Edindiği bilgi ve becerileri kullanarak alanında bağımsız çalışmalar yürütebilir.			x	x	2
5	Çalıştığı kurum için amaç ve hedefler belirler, temel problemleri algılar ve çözer, işletmenin iç ve dış ortamını analiz eder, gelişmeleri değerlendirir, sürekli gelişimi destekler ve yenilikçi stratejiler ortaya koyar.	x	x	x		3
6	Lider olarak örgütte çalışanların gelişimlerine yönelik faaliyetleri yönetme becerisine sahip olur, kararlar alır ve uygular.	x	x		x	3
7	Girişimcilik yeteneğine sahip olur, bir işletme tasarlayıp yönetebilir, yenilikçiliği ve sürdürülebilirliği teşvik edebilir.	x	x		x	3
8	Yaşam boyu öğrenme faaliyetini sürdürür, kişisel olarak kendini geliştirebilir, bir üst düzey eğitim programlarını takip eder.			x	x	2
9	Etkin iletişim kurma becerisine sahip bir birey olarak paydaşlarını toplumsal sorumluluk bilinci ile bilgilendirir, duygu, düşünce ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini sözlü ve yazılı olarak paylaşır, meslektaşlarının davranışlarını ve psikolojilerini anlar.	x	x	x	x	4
10	Alanının gerektirdiği bilgi ve iletişim teknolojileri ile bilgisayar yazılımlarını kullanır.	x	x			2
11	İngilizceyi etkin olarak kullanarak işletme ve yönetim bilimleri alanındaki evrensel bilgileri izleyebilir, okuyabilir, yazabilir, konuşabilir ve meslektaşları ile profesyonel yetkinlikte yabancı dilde iletişim kurabilir.				x	1
12	Her türlü faaliyetinde hukuka uygun davranır, mesleki ve etik sorumluluk bilincine ve iş ahlakına sahip olur ve toplumsal değerlere uygun davranır.	x			x	2

13	Çağın işletme sorunlarının farkındadır, işletmenin disiplinler arası kapsamının farkındadır ve bunları analiz edebilir, İşletme ve yönetim bilimlerinin bu sorunlara evrensel, çevresel, hukuk, sağlık, sosyal, güvenlik, küreselleşme ve toplumsal boyutlarında etkilerini anlama yetkinliğine sahiptir.	x	x		x	3
14	Araştırma önerisinde bulunur, araştırma tasarlayabilir, araştırma raporu hazırlayıp sunabilir.	x	x			2
15	İş ve bireysel zamanını yönetebilir, görevlerinin gereklerini zamanında yerine getirebilir.			x	x	2
16	Sivil toplum kuruluşlarında, özel sektörde ve kamu kuruluşlarında çalışabilecek mesleki yetkinliğe sahiptir.				x	1
TOPLAM ETKİ		11	10	8	13	42

Politika ve Prosedürler	
Web sayfası:	https://www.ostimteknik.edu.tr/business-administration-1240/907
Sınavlar:	Sınavlar, öğrenmenin çeşitli boyutlarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır: i) kavram ve teori bilgisi ve ii) bu bilgiyi durumu analiz ederek, problemleri ayırt ederek ve çözümler önererek gerçek dünyadaki fenomenlere uygulama yeteneği. Yazılı sınavlar iki tür olabilir, açık uçlu sorular, aynı zamanda problemler veya çoktan seçmeli sorular şeklinde de olabilir. Sınavlar bireyseldir ve herhangi bir dış yardım olmaksızın tamamlanmalıdır. Sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs eden öğrenciler o sınavdan başarısız not alırlar. Durum, ek disiplin cezası için Dekanlığa da taşınabilir.
Ödevler:	Kısa sınavlar ve ödevler uygulanabilir. Ödevler hazırlanırken Bilimsel Araştırma Etiği Kuralları çok önemlidir. Öğrenciler, dış kaynaklardan kullanılan herhangi bir materyali alıntılama konusunda dikkatli olmalı ve uygun şekilde referans göstermelidir.
Kaçırılan sınavlar:	Bir sınavı kaçıran herhangi bir öğrencinin, mazeret sınavına girebilmesi için resmi bir sağlık raporu getirmesi gerekir. Sağlık raporu bir devlet hastanesinden alınmalıdır.
Devam:	Devam koşulları dönem başında ilan edilir. Öğrencilerin genellikle her dönem derslerin en az %70'ine katılmaları beklenir.
İtirazlar:	Öğrenci notunda maddi bir hata tespit ederse, Fakülteye veya Bölüme itiraz etme hakkına sahiptir. İddia incelenir ve öğrenci sonucu hakkında bilgilendirilir.